

INFORMARE PRIVIND ACTIVITATEA COMISIEI MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR ÎN PERIOADA IANUARIE 1993—FEBRUARIE 1994

În cursul anului 1993 Comisia Muzeelor și Colecțiilor a activat permanent prin biroul său executiv format, până în octombrie 1993, din domnii: prof. dr. Dinu Giurescu, președinte, Theodor Enescu, Lucia Marinescu și Radu Ionescu, vicepreședinți, Anca Lăzărescu, până în martie 1993, și König Carol, după această dată, secretari ai comisiei.

La 13 octombrie 1993, în temeiul Ordinului Ministerului Culturii nr. 588, s-a stabilit noua componență a Comisiei Muzeelor și Colecțiilor, formată din 48 de persoane, al cărui birou executiv ales este compus din domnii: Gavrilă Simion, președinte, dr. Georgeta Stoica, dr. Ioan Godea și Cserey Zoltan, vicepreședinți, Carol König, secretar.

La 3 noiembrie 1993 s-a ținut prima adunare generală a noii comisii, în care s-a prezentat un raport asupra activității vechii comisii, s-au purtat discuții privind acțiunile acesteia și s-au jalonat obiectivele de urmărit de către noua comisie. Activitatea depusă de ambele comisii a urmărit îndeplinirea competențelor rezultate din Regulamentul cadru de funcționare a Comisiei Muzeelor și Colecțiilor, aprobat de ministrul culturii în anul 1992: ocrotirea, conservarea și restaurarea patrimoniului, valorificarea activității de cercetare a patrimoniului prin expoziții, publicații, sesiuni, simpozioane etc., avizarea scoaterii temporare din țară a unor bunuri din patrimoniul cultural național, susținerea financiară a programului de manifestări culturale-științifice elaborat de direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și de către instituțiile muzeale.

În ședințele sale, biroul Comisiei Muzeelor și Colecțiilor a analizat în principal planurile de activități culturale-științifice și posibilitățile de finanțare a lor, s-au verificat și aprobat dosarele de organizare a unor expoziții peste hotare. Astfel, s-a aprobat trimiterea peste graniță a unui număr de 19 expoziții în anul 1993 și a 3 expoziții în luna ianuarie 1994, organizate de: Muzeul Național de Artă, Muzeul Național de Istorie, Muzeul de Istorie și Artă al Municipiului București, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Muzeul Brukenthal, Muzeul Satului, Muzeul Țăranului Român, Muzeul Țării Crișurilor, Muzeul Militar Național etc. Precizăm că toate aceste expoziții s-au reîntors în țară fără nici o pierdere sau deteriorare. În vederea protecției patrimoniului s-au elaborat normele pentru scoaterea temporară sau definitivă peste graniță a bunurilor culturale, care urmează să fie înaintate spre aprobare Ministerului Culturii.

Biroul Comisiei Muzeelor și Colecțiilor a mai rezolvat sau avizat: propunerile de mărire a gradului de reprezentare sau de schimbare a denumirii unor muzee; realizarea de împrumuturi intermuzeale în vederea organizării unor expoziții interne; repartizarea fondurilor pentru buna desfășurare a activității de valorificare a cercetării patrimoniului prin simpozioane naționale sau internaționale, sesiuni, colocvii și publicații. Comisia Muzeelor și Colecțiilor a aprobat folosirea sumei de peste 21 milioane lei pentru sprijinirea acestor acțiuni, pe care

Direcția Muzeelor și Colecțiilor le-a distribuit astfel: 13 837 962 lei pentru 25 de manifestări cultural-științifice, 2 419 541 lei pentru trei filme documentare în colaborare cu Studioul de filme „Alexandru Sahia”, 73 000 pentru cursuri de perfecționare, 5 000 000 lei pentru lucrările efectuate de Centrul de Informatică și Memorie Culturală. Conform Ordonanței Guvernului Nr. 27 din 26 august 1992, biroul Comisiei Muzeelor și Colecțiilor a acordat licențe pentru consilieri pe probleme de artă în unitățile comerciale particulare. În acest sens s-a considerat necesar ca în actele prezentate Comisiei să existe și o declarație a solicitantului că nu este angajat al unei instituții muzeale.

Ca o deficiență în activitatea Comisiei Muzeelor și Colecțiilor îl reprezintă faptul că vechiul birou executiv nu a reușit în cursul anului 1993 să organizeze nici o adunare generală a Comisiei pentru a discuta în plen cele mai importante probleme ale muzeelor și pentru a elabora o strategie imediată și de perspectivă în domeniul muzeografiei românești. Pe viitor sperăm ca această deficiență s-o înlăturăm. Noul birou și-a propus să organizeze minimum 4 adunări generale ordinare pe an. La sfârșitul anului 1993, cu sprijinul Direcției Generale Protecția și Valorificarea Patrimoniului Cultural Național, s-au întocmit „Normele de conservare a bunurilor care fac parte din patrimoniul cultural”, care urmează să fie însușite și respectate de toți lucrătorii din muzee.

O problemă importantă care a stat în fața Comisiei, dar în mod deosebit a Direcției Muzeelor și Colecțiilor, o reprezintă activitatea Oficiilor Județene pentru patrimoniul cultural național, organisme importante pe plan local în ținerea evidenței și protecția întregului patrimoniu cultural al țării. Din controalele efectuate în 15 oficii s-a constatat necesitatea întocmirii unor noi proiecte de norme și atribuții pentru Oficiile patrimoniului cultural național sau, eventual, o reînnoire a celor deja existente, îmbunătățirii modernizării sistemului de tipizate ale oficiilor și cel de plată a serviciilor efectuate de acestea, urgentării atestării specialiștilor din oficii, completării schemei unor oficii cu specialiști în domenii deficitare, asigurării unor cataloage cu prețurile actuale ale bunurilor culturale pe plan internațional.

În domeniul protecției patrimoniului, Direcția Muzeelor și Colecțiilor a colaborat permanent cu Direcția Generală Protecția și Valorificarea Patrimoniului Cultural Național în vederea îmbunătățirii securității, conservării și restaurării bunurilor culturale mobile păstrate în muzee și colecții. S-au făcut controale și s-a intervenit la autoritățile locale pentru asigurarea securității bunurilor muzeale atât prin mărirea numărului de personal de supraveghere și pază, cât și prin instalarea unor sisteme antifurt și antifoc. Cu toate acestea, în cursul anului trecut s-au mai produs o serie de furturi regretabile, care s-au datorat și unor neglijențe evidente în modul de asigurare a securității lor.

O atenție deosebită s-a acordat recuperării bunurilor culturale naționale aflate în posesia altor instituții. Astfel, s-au recuperat peste 600 de piese aparținând fostei familii regale, care erau păstrate necorespunzător în depozitul de recuzite al Teatrului Național. Din păcate, lipsa totală a unor fonduri rezervate achizițiilor de bunuri culturale valoroase, în vederea completării colecțiilor muzeale, a determinat pierderea sau înstrăinarea acestora prin diverse magazine de consignații. Sperăm că în cursul acestui an vom fi sprijiniți în acest domeniu prin alocarea sumelor necesare achiziționării unor piese muzeale aprobate în prealabil de Comisia Națională de Achiziții.

În vederea coordonării, îndrumării și acordării asistenței de specialitate instituțiilor muzeale, personalul Direcției Muzeelor și Colecțiilor a participat la

organizarea manifestărilor și, prin deplasarea în peste 30 de județe, a încercat să sprijine acțiunile de reinnoire sau obținere a unor noi spații muzeale, de înființare a unor noi muzee și colecții, de verificare a modului de conservare și restaurare a patrimoniului. În urma acestor deplasări s-a constatat că procesul de reinnoire a expozițiilor este foarte lent și insuficient. S-au efectuat doar unele retușuri fără a se trece la o nouă viziune tematică în funcție de patrimoniul pe care-l deține fiecare muzeu. În plus, unele muzee sunt închise de câțiva ani, iar redeschiderea lor este întârziată uneori nejustificat. De asemenea, s-au pierdut prea ușor unele spații muzeale prin închirierea lor unor unități comerciale sau instituții. Aici trebuie să atragem atenția conducătorilor de muzee că această acțiune se face numai cu avizul Inspectoratului Județean de Cultură și cu aprobarea Ministerului Culturii. Din lipsă de fonduri, dar și neglijență, și poate chiar nepăsarea unor colective de muzeografi care nu s-au implicat și nu au solicitat cu insistență sprijinul financiar al autorităților locale, unele expoziții au o stare precară (fotografii învechite, hărți depășite, vitrine prea încărcate etc.).

S-a constatat, de asemenea, o neglijare accentuată a activității de întocmire a fișelor de evidență. Piese sunt trecute cu o descriere sumară numai în registrele de inventar, iar piesele descoperite în urma cercetărilor arheologice nu sunt întotdeauna imediat inventariate. Acest neajuns trebuie înlăturat cât mai curând deoarece în caz de pierdere, distrugere sau furt este aproape imposibil să se întreprindă o acțiune de urmărire, recuperare sau reconstituire.

Comisia Muzeelor și Colecțiilor, prin direcția sa, a acordat atenție și serviciului editorial „Museion”, care, în vederea valorificării patrimoniului, a reușit să sprijine publicarea unor volume de cercetări, precum și a numeroase materiale publicitare și de popularizare.

Cu speranța unei bune colaborări și cu dorința de a fi de folos în mod concret activității de protejare, cercetare, conservare, restaurare și valorificare a întregului patrimoniu cultural, vă asigurăm de întregul nostru sprijin.

GAVRILĂ SIMION